

Decreet
betreffende de openbaarheid van bestuursdocumenten
in de diensten en instellingen van de Vlaamse Executieve

HOOFDSTUK I
Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid als bedoeld in de artikelen 59bis en 107quater van de Grondwet.

Artikel 2

Voor de toepassing van dit decreet wordt verstaan onder :

1° bestuursdocument : alle beschikbare informatie in geschreven, visuele, auditieve of geautomatiseerde vorm, opgesteld door of in opdracht van de diensten bepaald in 2° , waaruit hetzij een bestuursbeslissing blijkt, hetzij een handeling blijkt die tot een bestuursbeslissing heeft bijgedragen ;

2° diensten :

a) de administraties van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap ;

b) de van de Vlaamse Gemeenschap en van het Vlaamse Gewest afhangende instellingen, als bedoeld in artikel 9 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

HOOFDSTUK II
Openbaarheid van Bestuursdocumenten

Artikel 3

§ 1. De in artikel 2. 2° bedoelde diensten hebben de verplichting tijdig en in begrijpelijke vorm toe te lichten.

§ 2. De bestuursdocumenten zijn openbaar, behalve wanneer de openbaarmaking ervan :

1. ofwel verboden is krachtens de vigerende wettelijke en reglementaire bepalingen ;

2. ofwel afbreuk zou doen aan :

a) hetzij het vertrouwelijk karakter van gegevens die behoren tot de persoonlijke levenssfeer, onverminderd de schriftelijke instemming die de betrokken persoon kan verlenen, op de wijze en in de mate door hem bepaald, tot openbaarheid van bedoelde gegevens ;

Zie :

535(1990-1991)

— Nr. 1 : Ontwerp van decreet

— Nrs. 2 en 3 : Amendementen

— Nr. 4 : Verslag

— Nrs. 5 en 6 : Amendementen

Handelingen van 15 en 16 oktober 1991

b) hetzij het vertrouwelijk karakter van commerciële en industriële gegevens, met inbegrip van deze bedoeld in d) ;

c) hetzij de rechten voortvloeiend uit de intellectuele eigendom, met inbegrip van deze bedoeld in d) ;

d) hetzij het vertrouwelijk karakter van de industriële en intellectuele gegevens, die op grond van artikel 6. § 1, VI, vijfde lid. 7° van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, zoals gewijzigd bij de wet van 8 augustus 1988, behoren tot de industriële en intellectuele eigendom.

Wat de bestuursdocumenten betreft die worden opgesteld ter voorbereiding van administratieve beslissingen, geldt de openbaarheid niet zolang in de betrokken aangelegenheid geen eindbeslissing is genomen.

Afdeling I

Actieve openbaarheid

Artikel 4

§ 1. In het kader van de actieve openbaarheid wordt door de Vlaamse Executieve een informatieambtenaar aangesteld bij het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

Bij elke instelling als bedoeld in artikel 2, 2°, b) wordt een informatieambtenaar aangeduid door :

1. hetzij de Vlaamse Executieve, in de instellingen die onder haar gezag staan ;

2. hetzij het betrokken beheersorgaan, in de instellingen die onder toezicht van de Vlaamse Executieve staan.

De Vlaamse Executieve kan de bemiddeling en de samenwerking tussen gemeenten en de in artikel 2. 2° bedoelde diensten regelen.

§ 2. De informatieambtenaar heeft de opdracht de burgers voor te lichten over het gevoerde beleid en over specifieke beslissingen die op hen betrekking hebben.

Artikel 5

Om de in artikel 4 vermelde taken te kunnen vervullen heeft de informatieambtenaar het recht bij de diensten, zoals bepaald in artikel 2, 2°, alle nuttige documentatie op te vragen of er inzage van te nemen op de plaats waar ze normaal worden bewaard.

Artikel 6

In het kader van zijn opdracht heeft de informatieambtenaar tot taak erop toe te zien dat alle voor de burgers bestemde documenten, in correcte en begrijpelijke taal zijn gesteld.

Artikel 7

De informatie door de overheid verspreid kan aan kostprijs worden aangerekend.

Artikel 8

Elk jaar publiceert de informatieambtenaar een jaarverslag betreffende zijn activiteiten. Dit verslag bevat desgevallend tevens de nodige aanbevelingen.

De informatieambtenaar van de diensten van de Vlaamse Executieve, en deze van elke instelling als bedoeld in artikel 2, 2°, b), die onder het gezag van de Vlaamse Executieve staat, deelt zijn verslag mede aan de Vlaamse Executieve.

Indien het een instelling betreft die onder het toezicht staat van de Vlaamse Executieve, wordt het verslag aan het betrokken beheersorgaan voorgelegd, dat het mededeelt aan de Vlaamse Executieve.

De Vlaamse Executieve geeft de Vlaamse Raad kennis van elk verslag.

Afdeling II

Passieve openbaarheid

Artikel 9

Iedere natuurlijke persoon of rechtspersoon heeft het recht om elk bestuursdocument vrij en kosteloos te raadplegen, hierover uitleg te krijgen en er tegen retributie, bepaald door de Vlaamse Executieve, een afschrift van te krijgen.

De nadere regelen in verband met de uitoefening van het in het vorige lid bedoelde recht tot inzage van de bestuursdocumenten en tot het verkrijgen van uitleg en afschriften, worden door de Vlaamse Executieve vastgesteld.

Artikel 10

§ 1. De personen vermeld in artikel 9, die van genoemd recht gebruik willen maken, dienen een schriftelijke aanvraag in tot inzage of kennisneming van de gewenste bestuursdocumenten. Deze aanvraag moet gericht zijn tot de daartoe door de Vlaamse Executieve aangewezen dienst.

Elke dienst houdt een register bij van de schriftelijke aanvragen. Hij kan elke aanvraag afwijzen.

Een verzoek tot inzage kan worden afgewezen, indien inwilliging zou inhouden dat onvoltooide documenten of gegevens, of interne mededelingen zouden moeten worden verstrekt, of indien het verzoek kennelijk onredelijk is of te algemeen geformuleerd.

Een afwijzing wordt aan de verzoeker betekend binnen een termijn van zestig dagen na ontvangst van de aanvraag met verwijzing naar de bestaande beroepsprocedure en de wijze waarop hij er gebruik kan van maken. Bij ontbreken van uitdrukkelijke afwijzing of van enige andere reactie binnen voornoemde termijn wordt de toestemming geacht niet gegeven te zijn.

§ 2. De Vlaamse Executieve kan de bemiddeling door de gemeentebesturen regelen zowel voor de aanvragen als voor de daarmee verband houdende mededelingen.

Artikel 11

Wanneer een natuurlijke persoon of rechtspersoon naar aanleiding van een raadpleging van de bestuursdocumenten onjuiste of onvolledige gegevens omtrent zijn persoon of vermogen heeft vastgesteld, is de dienst op het verzoek van betrokkene tot aanpassing van de gegevens verplicht, wanneer de inschrijving van die gegevens tot de bevoegdheid van de desbetreffende dienst behoort.

Bij weigering kan de betrokkene de beroepsprocedure zoals vermeld in artikel 12 instellen.

Artikel 12

§ 1. Bij uitdrukkelijke verwerping van het verzoek of bij ontstentenis van enige beslissing binnen de gestelde termijn, kan de verzoeker binnen dertig dagen zijn aanvraag schriftelijk aanhangig maken bij de ambtenaar, hierna ombudsman te noemen.

Bij de diensten van de Vlaamse Executieve wordt een ombudsman aangesteld, conform § 4 van dit artikel.

Bij elke instelling als bedoeld in artikel 2, 2°, b) wordt onder hun personeel een ombudsman aangeduid door :

1. hetzij de Vlaamse Executieve, in de instellingen die onder haar gezag staan ;

2. hetzij het betrokken beheersorgaan, in de instellingen die onder toezicht van de Vlaamse Executieve staan.

De ombudsman kan inzake de aanvraag tot inzage van een bestuursdocument alle nuttige inlichtingen opvragen en documenten onderzoeken op de plaats waar ze normaal worden bewaard.

§ 2. De ombudsman neemt binnen zestig dagen na ontvangst van de aanvraag een met redenen omklede beslissing. Zijn beslissing is onmiddellijk uitvoerbaar. Zijn beslissing wordt onverwijld betekend aan de verzoeker en aan de betrokken dienst. Tegen deze beslissing kan de verzoeker overeenkomstig de wetten op de Raad van State, gecoördineerd bij koninklijk besluit van 12 januari 1973, een verzoekschrift tot vernietiging indienen.

§ 3. De ombudsman van de diensten van de Vlaamse Executieve, en deze van elke instelling als bedoeld in artikel 2, 2°, b), die onder het gezag van de Vlaamse Executieve staat, deelt jaarlijks een werkingsverslag mede aan de Vlaamse Executieve.

Indien het een instelling betreft die onder het toezicht staat van de Vlaamse Executieve, legt haar ombudsman jaarlijks een werkingsverslag voor aan het betrokken beheersorgaan, dat het mededeelt aan de Vlaamse Executieve.

De Vlaamse Executieve geeft de Vlaamse Raad kennis van elk verslag.

§ 4. Artikel 93 van het decreet van 12 december 1990 betreffende het bestuurlijk beleid wordt aangevuld met „— als ombudsman”.

De Vlaamse Executieve stelt de nadere regelen vast die de onafhankelijkheid van de ombudsman waarborgen.

Deze regelen gelden eveneens voor de publiekrechtelijke instellingen die onder het gezag of toezicht vallen van de Vlaamse Executieve.

HOOFDSTUK III

Motivering

Artikel 13

§ 1. De in artikel 2, 1° bedoelde bestuursbeslissingen van de diensten, met individuele strekking, die beogen rechtsgevolgen te hebben voor één of meer besturen of voor een ander bestuur moeten uitdrukkelijk in een bestuursdocument dat de akte uitmaakt, worden gemotiveerd. Het bestuursdocument vermeldt tevens de eventuele mogelijkheid tot beroep alsmede de modaliteiten hiervan.

Deze verplichting geldt enkel in zoverre geen bijzondere regelingen strengere verplichtingen inzake motivering opleggen.

§ 2. De verplichte motivering is enkel van toepassing in de mate dat de uitzonderingsgronden bedoeld in artikel 4 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen niet gelden.

§ 3. De dringende noodzakelijkheid ontslaat de diensten niet van de plicht hun handelingen uitdrukkelijk te motiveren.

HOOFDSTUK IV

Slotbepalingen

Artikel 14

Eén jaar na het van kracht worden van dit decreet brengt de Vlaamse Executieve, op grond van een door het College van de Secretarissen-generaal van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap opgesteld evaluatieverslag inzake de toepassing van dit decreet, hierover verslag uit bij de Vlaamse Raad.

Artikel 15

Dit decreet treedt in werking op de datum, bepaald door de Vlaamse Executieve, en uiterlijk één jaar na de bekendmaking van het decreet in het Belgisch Staatsblad, met uitzondering van artikel 12, § 4 dat in werking treedt op de dag van voornoemde bekendmaking.

AANGENOMEN DOOR DE VLAAMSE RAAD.

Brussel, 16 oktober 1991.